

Dosarul nr. 3ra-1024/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – G. Cazacu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, V. Clima, G. Dașchevici

ÎNCHEIERE

28 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Victor Cornea,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă
de către Victor Cornea împotriva Consiliului municipal Chișinău, Direcție Generale
Economie, Reforme și Relații Patrimoniale, Întreprinderii Municipale de Gestionare
a Fondului Locativ nr. 14, Marinei Cojocaru și Anastasiei Cojocaru cu privire la
recunoașterea dreptului la spațiul locativ, la privatizarea apartamentului, constatarea
ilegalității actului administrativ, constatarea faptului încălcării dreptului la spațiul
locativ și la privatizare, încasarea prejudiciului material și recuperarea prejudiciului
moral,

împotriva deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins apelul declarat de către Victor Cornea împotriva hotărârii din 17 decembrie
2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 07 iulie 2016 Victor Cornea a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Consiliului municipal Chișinău, Direcției Generale Economie, Reforme și
Relații Patrimoniale, Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.
14, Marinei Cojocaru, Anastasiei Cojocaru, prin care a solicitat recunoașterea
dreptului la spațiul locativ, a dreptului la privatizarea apartamentului nr. xxxxx din
mun. Chișinău, str. xxxxx; constatarea ilegalității hotărârii Comisiei municipale de
privatizare a fondului locativ nr. 40 din 15.11.1994, ca viciu deosebit de grav ce
condiționează nulitatea parțială a acestuia, în partea ce ține de componența familiei;
constatarea faptului încălcării dreptului la spațiu locativ și privatizare; obligarea
reparării prejudiciului material prin plata unei despăgubiri în mărime de $\frac{1}{4}$ din costul
comercial al unui apartament cu 3 odăi; repararea prejudiciului moral în sumă de
100 000 lei. (f.d. 41-43)

În motivarea acțiunii reclamantul Victor Cornea a indicat că prin hotărârea
Comisiei municipale de privatizare a fondului locativ a Consiliului Municipal
Chișinău nr. 40 din 15.11.1994, în temeiul art. 17 al Legii privatizării fondului de
locuințe, s-a hotărât a transmite în mod gratuit în proprietate privată familiei Anei

Cojocaru constituită din 3 persoane: Marina Cojocaru și Anastasia Cojocaru, apartamentul de stat cu 3 odăi, nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău, cu suprafața totală de 67.10 m.p., inclusiv suprafața locativă de 40,50 m.p.. Ulterior, pârâtul a încheiat cu chiriașul principal Ana Cojocaru contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată.

A afirmat că hotărârea Comisiei municipale de privatizare a fondului locativ nr. 40 din 15.11.1994 și contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a apartamentului nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău, sunt vădit ilegale, cu încălcarea flagrantă a art. 6 și art. 12 al Legii privatizării fondului de locuințe, nr. 1324- XII din 10.03.1993, fără ca reclamantul și el membru al familiei, să fie inclus în privatizarea apartamentului. Reclamantul a declarat că apartamentul cu 3 odăi, nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău în anul 1989 a fost atribuit familiei reclamantului compusă din 4 persoane: mama - Ana Cojocariu, surorile – Marina Cojocaru, Anastasia Cojocaru și Victor Cornea în urma recunoașterii ca avariata în rezultatul inundației și demolării casei de locuit din str-la xxxxx, nr. xxxxx, mun. Chișinău.

A susținut că în decizia de repartizare și bonul de repartiție a fost inclus și el ca membru de familie cu toate drepturile prevăzute de lege (art. 55, art. 56 Cod locativ), în apartamentul litigios s-a instalat cu traiul permanent unde a locuit în jur de 2 ani, fără să-și perfecteze viza de reședință, fiind cu viza de reședință în casa din str-la xxxxx, nr. xxxxx, mun. Chișinău.

La momentul privatizării apartamentului litigios, din motive familiare, s-a aflat temporar cu lucrul în Rusia și nimeni nu l-a înștiințat și nu a cerut acordul său în scris la privatizarea apartamentului, cu toate că de dreptul la spațiu locativ nu a fost decăzut în modul stabilit de lege printr-o hotărâre de judecată.

Considera că actele prezentate la Comisia municipală de privatizare a fondului locativ, eliberate de către organele abilitate, au fost intenționat falsificate, el fiind exclus neîntemeiat din fișa de locuință și tabelul nominal. Pârâtul nu a verificat în modul corespunzător legalitatea actelor prezentate de solicitante, cu atât mai mult că la 3 persoane de același gen, conform normei stabilite de lege, urma să le fie atribuite apartament cu 2 odăi și nu cu 3 odăi. Considera că în acest mod a fost ilegal lipsit de dreptul la spațiul locativ și la privatizarea cotei-părți ce-i revenea din apartamentul nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău, fiindu-i astfel lezat dreptul la spațiul locativ și privatizare garantat de lege, fiind cauzat un prejudiciu material și moral considerabil.

A declarat că după privatizarea apartamentului litigios, ca să nu poată pretinde la o cotă-parte, acesta a fost vândut și din suma obținută mama cu surorile sale au cumpărat apartamentul cu 3 odăi, nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău, care prin moștenire testamentară a trecut în proprietatea Marinei Cojocaru, deoarece mama sa Ana Cojocaru la 18.08.2009 a decedat.

A indicat că nu a făcut cunoștință nici până în prezent cu contractul de privatizare a apartamentului litigios încheiat între Ana Cojocaru ca chiriaș principal și pârât. Despre hotărârea Comisiei municipale de privatizare a fondului locativ nr. 40 din 15.11.1994 a aflat în cadrul examinării altui proces de judecată, care încă nu este finalizat și se află în procedura Judecătoriei Chișinău, mun. Rîșcani, unde participă în calitate de intervenient principal cu pretenții proprii. Marina Cojocaru a

fost atrasă în proces în calitate de intervenient principal pe dosarul civil nr. 2-5527/14.

Consideră că cererea prealabilă înaintată la data de 18.05.2016 a fost respinsă neîntemeiat din motive formale prin răspunsul din 31.05.2016, care a fost primit la data de 01.06.2016.

Pe parcursul examinării cauzei Victor Cornea a depus cerere de modificare și concretizare a pretențiilor, indicând că prin copia Hotărârii Comitetului Executiv Octombrie or. Chișinău din 11.04.1989, eliberată de Direcția de Arhivă Chișinău și copia fișei pe locuință nr. 083704, prezentată de ÎMGFL nr. 14, se confirmă faptul că apartamentul de stat cu 3 odăi nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău, a fost atribuit familiei Anei Cojocar cu trei membri (Victor Cornea, Anastasia Cojocar și Marina Cojocar) în baza ordinului de repartiție nr. 037464 din 25.04.1989, eliberat de Comitetul Executiv al Raionului Octombrie or. Chișinău, în care Victor Cornea figura ca membru de familie al chiriașului principal Ana Cojocar.

În pofida faptului că fișa de locuință reprezintă unul din actele principale în baza cărora s-a realizat privatizarea, totuși în hotărârea Comisiei municipale de privatizare a fondului locativ nr. 40 din 15.11.1994, reclamantul Victor Cornea deja nu figura. Astfel, chiar dacă acesta nu a fost lipsit de dreptul la spațiul locativ în temeiurile prevăzute de lege (nemijlocit printr-o hotărâre judecătorească, în baza art. 63, 92 și 102 din Codul locativ), totuși din cauze necunoscute, privatizarea apartamentului cu 3 odăi nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău, s-a făcut fără acordul scris al reclamantului, care ilegal a fost radiat din fișa de locuință, fiind încălcate astfel grav prevederile art. 55, 56, 57 din Codul locativ și art. 6 alin. (1) și art. 12 alin. (2) din Legea privatizării fondului de locuințe.

A susținut că hotărârea Comisiei municipale de privatizare a fondului locativ nr. 40 din 15.11.1994 și contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată, încheiat cu Ana Cojocar de Direcția de privatizare, cu care până în prezent nu a luat cunoștință, au fost adoptate/încheiate cu încălcarea legii, fapt ce servește ca temei pentru constatarea nulității lor absolute.

Prin hotărârea din 17 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Cornea împotriva Consiliului municipal Chișinău, Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 14, Marinei Cojocar și Anastasiei Cojocar privind recunoașterea dreptului la spațiul locativ, dreptului la privatizarea apartamentului nr. xxxxx din mun. Chișinău, str. xxxxx, constatarea ilegalității hotărârii Comisiei de Privatizare nr. 40 din 15.11.1994, constatarea încălcării dreptului la spațiul locativ și privatizare, obligarea reparării prejudiciului material prin plata unei despăgubiri în mărime de ¼ din costul comercial al unui apartament cu 3 odăi echivalentul a 127 500 lei, repararea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei ca fiind neîntemeiat. (f.d. 210, 213-216, vol. I)

Prin decizia din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Victor Cornea, reprezentat de avocatul Irina Iacob, împotriva hotărârii din 17 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Instanța de apel și instanța de fond în motivarea soluției sale au reținut că Legea privatizării fondului de locuințe nr. 1324 din 10.03.1993 indică condițiile de vânzare a locuințelor în proprietate privată. Din conținutul actelor prezentate Comisiei

municipale de privatizare a fondului locativ, rezultă că Victor Cornea nu figura ca locatar în locuința în litigiu. Totodată se menționează că Victor Cornea nu a contestat nici un act care a stat la baza emiterii hotărârii de privatizare a apartamentului nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău.

De asemenea, au reținut că Comisia municipală de privatizare a fondului locativ, la data de 15.11.1994 a adoptat hotărârea nr. 40, prin care a dispus transmiterea în proprietate privată, în mod gratuit a apartamentului nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău, pe numele Anei Cojocar, Marinei Cojocar și Anastasiei Cojocar, în baza documentelor prezentate de către solicitanți, eliberate de instituțiile abilitate și competente în problema dată, corespunzător, care se prezumă a fi legale, iar la data de 19.02.1994 între Agenția teritorială pentru privatizare Chișinău și Ana Cojocar s-a încheiat contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire în proprietate privată a ap. nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău, or, potrivit alin. (4), art. 11 al Legii privatizării fondului de locuințe, decizia pozitivă a comisiei de privatizare servește drept temei pentru pregătirea proiectului de contract de vânzare-cumpărare, transmitere-primire în proprietate privată a locuinței de stat.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 15 septembrie 2020 Victor Cornea a depus recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 17 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care să fie admisă integral acțiunea. (f.d. 99-102, vol. II)

În motivarea recursului recurentul Victor Cornea a invocat că actele judecătorești emise de către instanțele ierarhic inferioare sunt ilegale și neîntemeiate, bazate pe aprecierea arbitrară, neobiectivă a probelor veridice prezentate și anexate la materialele cauzei în raport cu prevederile legale.

La data de 28 septembrie 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Consiliului municipal Chișinău, Direcției Generale Economie și Relații Patrimoniale, Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului de Locuințe nr. 14, Marinei Cojocar și Anastasiei Cojocar copia recursului declarat de către Victor Cornea. (f.d. 117, vol. II)

Completul specializat relevă că Consiliul municipal Chișinău, Direcția Generală Economie și Relații Patrimoniale, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului de Locuințe nr. 14 au recepționat copia recursului expediat, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele dosarului, fără a depune referințe. (f.d. 119-121, vol. II)

În conformitate cu art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Conform art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Instanța de apel a pronunțat decizia la data de 15 iulie 2020.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de apel a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei motivate, fiind recepționată la data de 25

august 2020 de către Victor Cornea, fapt confirmat prin avizul de recepționare anexat la materialele cauzei. (f.d. 93, vol. II)

Victor Cornea s-a conformat prevederilor art. 245 din Codul administrativ și a depus, în termen, recurs motivat la 15 septembrie 2020. (f.d. 99-102, vol. II)

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces

la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurent este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Victor Cornea, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh